

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра вікової та педагогічної психології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК 15 Панорама сучасної зарубіжної та вітчизняної психології

(шифр і назва навчальної дисципліни)

спеціальність 053 Психологія

(шифр і назва спеціальності)

овітньо-професійна програма Психологія

(назва спеціалізації)

освітній ступінь магістр

(бакалавр/магістр)

інститут, факультет, Психолого-природничий

(назва інституту, факультету,)

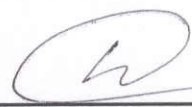
Робоча програма навчальної дисципліни *BK15 «Панорама сучасної зарубіжної та вітчизняної психології»* для здобувачів освітнього ступеня *магістр* галузі знань *05 Соціальні та поведінкові науки* спеціальності *053 Психологія* за освітньо-професійною програмою *Психологія*.

Мова навчання: українська

Розробник: **Назаревич В.В.** кандидат психологічних наук, доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри вікової та педагогічної психології
Протокол від « 27 » серпня 2019 року № 7

Завідувач кафедри
вікової та педагогічної психології

(підпис) (проф. Павелків Р.В.)
(прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією факультету за спеціальністю
053 Психологія

Протокол від « 17 » вересня 2019 року № 6

Голова навчально-методичної комісії

(підпис) (Сяська І.О.)
(прізвище та ініціали)

© Назаревич В.В., 2019

© РДГУ, 2019

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки <small>(шифр і назва)</small>	вибіркова	
	Напрямок підготовки (Магістрів) 053 Практична психологія <small>(шифр і назва)</small>		
Модулів – 3	Спеціальність: Практична психологія	Рік підготовки	
Змістових модулів – 3		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання Деталізований опис психологічної теорії <small>(назва)</small>		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		-й	-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 6	Освітній ступінь: Магістр	20 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		10 год.	2 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		60 год.	98 год.
		Індивідуальні завдання: год.	
Вид контролю:			
залік	залік		
Передумови для вивчення дисципліни (перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше)			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Панорама сучасних зарубіжних та вітчизняних теорій психології» передбачає засвоєння знань про суть особистості, як однієї з базових категорій, у вітчизняній та зарубіжній психології. Основою викладання навчальної дисципліни є опанування здобувачами вищої освіти

сучасних психологічних знань про суть особистості як теоретичної основи для підготовки психолога до наукової та практичної діяльності. Основним завданням вивчення дисципліни є поглиблення, систематизація та узагальнення знань здобувачі вищої освіти про особистість як базову категорію психології.

У результаті вивчення дисципліни "Панорама сучасних зарубіжних та вітчизняних теорій психології" здобувачі вищої освіти повинні володіти психологічними поглядами на суть особистості; детермінантами особистісного розвитку людини; структуру особистості, суть її компонентів (за А.Г. Ковальовим, К.К. Платоновим, С.Д. Максименком, В.В. Рибалкою, А.А. Бодальовим, Л.І. Божович, А.В. Петровським та ін.);

3. Очікувані результати навчання

Компетенції	Критерії компетенцій
<p>Загальні компетенції</p>	<p>Компетенції соціально-особистісні (КСО)</p> <ul style="list-style-type: none"> – гуманістична спрямованість (КСО-1); – особиста і соціальна відповідальність (КСО-2); – почуття власної гідності й повага гідності інших людей (КСО-3); – емпатійність, толерантність (КСО-4); – розуміння та сприйняття етичних і моральних норм науково-дослідницької і професійної діяльності (КСО-5); – креативність, здатність до системного мислення (КСО-8); – адаптивність і комунікабельність (КСО-9); – наполегливість у досягненні мети (КСО-10); – турбота про якість виконуваної роботи (КСО-11); – володіння навичками логічної побудови наукового тексту, усного мовлення, уміння аргументувати свою наукову, громадянську та професійну позиції (КСО-12); – володіння навичками чітко формулювати і викладати думки письмово та в усній формі іноземною мовою (КСО-13); – залучення і використання у професійній діяльності новітніх інформаційних технологій, здатність до прийняття самостійних рішень у нестандартних ситуаціях (КСО-14).
<p>Загально-наукові компетенції</p>	<ul style="list-style-type: none"> – розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства і уміння їх використовувати у професійній діяльності та всебічно аналізувати

(КЗН)

історичні процеси, події та факти з наукових позицій їх тлумачення (КЗН-1);

– знання специфіки і основних напрямів освітнього та наукового співробітництва і взаємовпливу у глобалізованому світі (КЗН-6);

– дослідницькі навички (КІ-5). Професійні компетенції: Загально-професійні компетенції (КЗП)

– уміння застосувати на практиці базові та інструментальні цінності психології, розуміння соціальних і психологічних наслідків своєї професійної діяльності (КЗП);

– бути готовим до участі у здійсненні управлінських заходів для вирішення ситуацій, які утруднюють соціальне функціонування окремих індивідів, сімей, груп, громад (КЗП-1);

– бути здатним до координації зусиль різних організацій психологічної сфери щодо вирішення психологічних проблем і завдань в інтересах психологічного захисту груп ризику (КЗП-2);

– сприяти підвищенню організаційної культури психологічних служб (КЗП-3); – володіння навичками аналізу соціального та фізичного середовища, інфраструктури забезпечення благополуччя різних груп населення (КЗП-4);

– готовність до участі в підготовці, організації і проведенні психологічних досліджень з метою виявлення психологічно значимих проблемних ситуацій, визначення стратегій, методів їх вивчення і вироблення рекомендацій з їх вирішення (КЗП-5);

– володіння навичками обробки психологічних даних і соціальної статистики на основі використання сучасних інформаційних технологій, спеціалізованого програмного забезпечення (КЗП-6);

– уміння оформляти і представляти результати науково-дослідницької і науковоприкладної роботи у відповідності із нормативними документами та стандартами (КЗП-7);

– здатність до ділових комунікацій у професійній сфері, знання основ ділового спілкування, навички роботи в команді (КЗП-10);

– володіння навичками моніторингу і контролю діяльності окремих працівників і підрозділів закладів психологічних служб (КЗП-11);

	<ul style="list-style-type: none"> – уміння критично оцінювати принципи і механізми професійної діяльності в рамках обраного профілю і конкретного випадку (КЗП-12); – готовність до медико-психологічної діяльності у закладах психологічних служб (КЗП-13).
<p>Спеціалізовано-професійні компетенції (КСП)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – застосування технологій професійного втручання, здійснення соціально-правового захисту та представництво інтересів клієнтів (КСП-5); – уміння налагоджувати, підтримувати і розвивати міждисциплінарне професійне співробітництво, корпоративну відповідальність на основі знання системи органів і служб, які задіяні до роботи із складними життєвими обставинами клієнтів (КСП-6); – володіння навичками роботи з комп'ютером, використання інформаційних технологій для вирішення експериментальних і практичних завдань у галузі психології (КСП-10).

Програмні результати навчання:

- здатність використовувати концептуальні знання, застосувати інноваційні підходи для вирішення психологічних завдань;
- генерувати ідеї та завдяки власному досвіду приймати рішення та доносити їх до фахівців в галузі психологічної науки та міждисциплінарних знань;
- управляти комплексними діями або проектами;
- формувати комунікаційну стратегію;
- використовувати іноземну мову на професійному рівні;
- навчатись з високим рівнем автономності та мобільності, орієнтуватись на ринку праці, пов'язувати свою кар'єру з продовженням освіти;
- змінювати профіль діяльності в залежності від змін стратегії розвитку організації, технологічних умов;
- використовувати в професійній діяльності знання психологічної структури життя людини, закономірностей психічного розвитку;
- уміння самостійно працювати з інформацією, у ситуації професійної взаємодії застосовувати навички медіації;
- здатність до фасилітації на груповому та командному рівні;
- вміння проектувати діяльність, здійснювати управління процесами та змінами;

- використовувати інформаційні технології та програмне забезпечення в професійній діяльності;
- приймати рішення і вибирати стратегії поведінки та діяльності з урахуванням запитів клієнтів та етики професійної діяльності;
- вміння здійснювати аналіз фахової наукової психологічної літератури;
- вміння формувати програму психологічної допомоги особистості в різних кризових ситуаціях.

4. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Проблеми особистості у сучасній психології

Визначення особистості на основі співставлення споріднених понять (“людина”, “індивід”, “особистість”, “індивідуальність”, “суб’єкт та об’єкт впливів”, «особа»). Людина як індивід. Індивідні властивості. Людина як особистість. Людина як індивідуальність. Людина як суб’єкт та об’єкт впливів.

Проблема детермінації становлення особистості. Біологічне та соціальне як детермінанти становлення особистості. Соціалізація та індивідуалізація як детермінанти становлення особистості. Особистість у контексті проблеми соціалізації та індивідуалізації людини. Соціалізація як детермінанта становлення особистості. Індивідуалізація як детермінанта становлення особистості. Самосвідомість та рефлексія як основа індивідуалізації. Саморегуляція у контексті особистісного становлення. Проблема ознак, критеріїв та рівнів сформованості особистості.

Тема 2. Вітчизняні психологічні теорії особистості

Проблема структури особистості. Структура особистості у вітчизняній психології: за А.Г.Ковальовим, К.К.Платоновим, С.Д.Максименком, В.В.Рибалкою, О.О.Бодальовим, Л.І.Божович, А.В.Петровським та ін. Їх порівняльна характеристика. Психологічний зміст основних структурних компонентів особистості.

Класифікація та суть основних вітчизняних психологічних теорій особистості. Теорії у контексті розуміння структури особистості. Теорії у контексті розуміння місця біологічного та соціального в суті та структурі особистості. Теорії особистості Л.С.Виготського, С.Л.Рубінштейна, О.М.Леонтьєва.

Тема 3. Зарубіжні психологічні теорії особистості

Класифікація зарубіжних психологічних теорій особистості.

Теорії особистості в контексті глибинної психології (психоаналіз Фрейда, аналітична психологія Юнга, індивідуальна психологія Адлера та ін.).

Теорії особистості у контексті вершинної психології:

- гуманістичної психології Роджерса, Маслоу, Мей та ін.;
- теорії ролей (Мід, Блумер, Гофман, Кун та ін.);
- психодрами Морено;
- когнітивної психології (Найсер, Еліс, Бек, Келі та ін.);
- біхевіоризму (Уотсон, Торндайк та ін.).

Теорії особистості в контексті сполучення глибинної та вершинної психології:

- епігенетична теорія Еріксона;
- онтопсихологія Менегетті та ін.

Факторні теорії особистості: Кеттелла, Айзенка, Олпорта, Коста та ін.

Структура навчальної дисципліни

«Панорама сучасних зарубіжних та вітчизняних теорій психології»

Назви тем	Всього годин	Із них:			Самостійна робота
		Лекції	Семинари	Інші заняття	
Тема 1. Проблема особистості у сучасній психології	26	4	2	–	20
Тема 2. Вітчизняні психологічні теорії особистості	32	8	4	-	20
Тема 3. Зарубіжні психологічні теорії особистості	32	8	4	–	20
Форма підсумкового контролю – залік		–	–	–	–
Всього:	90	20	10	-	60

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Проблема особистості у сучасній психології	2
2	Вітчизняні психологічні теорії особистості	4
3	Зарубіжні психологічні теорії особистості	4

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Проблема особистості у сучасній психології	20

2	Вітчизняні психологічні теорії особистості	20
3	Зарубіжні психологічні теорії особистості	20
	Разом	60

10. Індивідуальні завдання.

1. Розкрити поняття індивід – окремий як біологічної істоти; як носій природніх властивостей, які даються людині від народження щоб бути самостійним живим організмом в зарубіжних і вітчизняних теоріях.

(Форма презентації індивідуального завдання – диференційний аналіз теорій психології)

2 Розкрити поняття особистість як соціально–психологічна сутність людини, яка формується в результаті засвоєння нею суспільного досвіду людства.

(Форма презентації індивідуального завдання – диференційний аналіз теорій психології)

3 Розкрити поняття особистість як цілісне системне утворення, сукупність соціально–значущих психічних властивостей, відношень і дій індивіда, що склалися в процесі онтогенезу та визначають його поведінку як поведінку суб'єкта діяльності та спілкування.

(Форма презентації індивідуального завдання – диференційний аналіз теорій психології)

4. Розкрити поняття **індивідуальність** як продукт злиття соціального та біологічного (тобто індивідуального та особистісного) в індивідуальному розвитку людини. **(Форма презентації індивідуального завдання – диференційний аналіз теорій психології)**

5. Розкрити поняття індивідуальність як основу психофізичної цілісності людини і як індивіда, і як особистості, на її неповторність. **(Форма презентації індивідуального завдання – диференційний аналіз теорій психології)**

6. Розкрити поняття **соціалізація** як процесу формування особистості в певних соціальних умовах за умови засвоєння людиною соціального досвіду, в ході якого вона перетворює соціальний досвід у власні цінності та орієнтації, вибірково залучає до своєї системи поведінки ті норми і шаблони, які прийняті в суспільстві. **(Форма презентації індивідуального завдання – диференційний аналіз теорій психології)**

7. Розкрити поняття соціалізація розглядається як одна з детермінант становлення особистості. **(Форма презентації індивідуального завдання – диференційний аналіз теорій психології)**

8. Розкрити поняття індивідуалізація як процес набуття людиною все більшої самостійності, формування власного унікального способу життя та власного внутрішнього світу на основі становлення самосвідомості. **(Форма презентації індивідуального завдання – диференційний аналіз теорій психології)**

9. Розкрити поняття самодетермінація як формування особистості – особистість сама починає організовувати особисте життя, власний розвиток, в тому числі особистісний. **(Форма презентації індивідуального завдання – диференційний аналіз теорій психології)**

10. Розкрити поняття самосвідомість як усвідомлення себе як усталеної, більш–менш визначеної одиниці, яка зберігається незалежно від змінних умов (усвідомлення своєї ідентичності). **(Форма презентації індивідуального завдання – диференційний аналіз теорій психології)**

11. Розкрити поняття поняття "Я–концепція", самооцінка, рівень домагань. **(Форма презентації індивідуального завдання – диференційний аналіз теорій психології)**

12. Розкрити поняття спрямованість особистості як системоутворюючу психічну властивість особистості, яка визначає її психічний склад: це система спонук, яка визначає вибірковість відношень та активності людини. Суть спрямованості розкривається через поняття: потреба, мотив, потяг, бажання, установка, життєві цілі та плани, інтерес, ідеал, світогляд, переконання, ціннісні орієнтації. **(Форма презентації індивідуального завдання – диференційний аналіз теорій психології)**

13. Розкрити поняття здібності – психічну властивість особистості, яка забезпечує відносну легкість та високу якість оволодіння діяльністю та її виконання. Суть здібностей розкривається за допомогою понять: задатки, схильність (нахили), обдарованість, талант, геніальність. **(Форма презентації індивідуального завдання – диференційний аналіз теорій психології)**

14. Розкрити поняття темперамент – психічну властивість особистості, яка характеризується динамікою протікання психічної діяльності. **(Форма презентації індивідуального завдання – диференційний аналіз теорій психології)**

15. Розкрити поняття характер як психічну властивість особистості, яку складає сукупність відносно сталих її рис, у яких відображається ставлення до навколишнього світу та які визначають стиль її поведінки з людьми в типових умовах. (Форма презентації індивідуального завдання – диференційний аналіз теорій психології)

11. Засоби діагностики результатів навчання (засобами оцінювання та методами демонстрування результатів можуть бути:

- модульний контроль;
- виконання індивідуального завдання
- залік

12. Критерії оцінювання результатів навчання. Визначити за допомогою якісних критеріїв мінімальний пороговий рівень оцінки і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку. Зазначити використовувану числову (рейтингову) шкалу.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73	задовільно	
60-63		
33-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота			Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2	
T1	T2	T3	100
30	30	40	

14. Методичне забезпечення

1. Структурно –логічні схеми до курсу
2. Мультимедійні презентації лекцій
3. Відеоматеріали

15. Рекомендована література

(основна, допоміжна)

1. Бех І.Д. Від волі до особистості. – К.: Україна–Віта, 1995.
2. Бодалев А.А. Психология о личности. – М.: МГУ, 1988.
3. Божович Л.И. Личность и ее формирование в детском возрасте. – М., 1968.
4. Голубева Э.А. Способности. Личность. Индивидуальность. – Дубна, 2005.
5. Давыдов В.В. Лекции по общей психологии. – М., 2005.
6. Загальна психологія: Підруч. / О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук та ін. – Вид. 2–е, перероб. і доп. – К.: Каравела, 2012.
7. Иванников В.А. Основы психологии: Курс лекций. – СПб.: Питер, 2010.
8. Индивид, субъект, личность, индивидуальность в дифференцированной представленности и интегральном определении человека / От ред. Э.В. Сайко // Мир психологии. – 2007. – № 1 (49). – С. 3–12.
9. Ковалев А.Г. Психологическая структура личности / Под ред. В.В. Богословского // Общая психология. – М.: Просвещение, 1981. – С. 70–73.
10. Ковалев А.Г. Психология личности. – М., 1970.
11. Козубовский В.М. Общая психология: личность. – Минск, 2006.
12. Корольчук М.С., Крайнюк В.М., Марченко В.М. Психологія: Схеми, опорні конспекти. – К.: Ніка–Центр, 2009.
13. Леонтьев А.Н. Деятельность. Сознание. Личность. – М., 2005.
14. Леонтьев А.Н. Избранные психологические произведения: В 2 т. – Т. 2. – М.: Педагогика, 1983. – С. 195–200.
15. Ліфарєва Н.В. Психологія особистості. – К., 2003.
16. Логинова Н.А. Разработка проблемы биологического и социального в комплексных исследованиях человека в целях психологического познания // Мир психологии. – 2006. – № 1. – С. 85–95.
17. Ломов Б.Ф. Методологические и теоретические проблемы психологии. – М.: Наука, 1984.
18. Макарова И.В. Общая психология. Краткий курс лекций. – М.: Юрайт–Издат, 2011.
19. Маклаков А.Г. Общая психология. – СПб.: Питер, 2008.
20. Максименко С.Д. Загальна психологія. – К.: Центр учбової літ–ри, 2004.

- 21.Максименко С.Д. Психологія особистості. – К.: Вид-во Тов. КММ, 2007.
- 22.Максименко С.Д., Мул С.А. Структура особистості: теоретико–методологічний аспект // Проблеми сучасної психології. – 2009. – Вип. 6. – Ч. 1. – С. 3–13.
- 23.Маркин В.Н. Личность в категориальном ряду: индивид, субъект, личность, индивидуальность (психолого–акмеологический анализ) // Мир психологии. – 2007. – № 1. – С.45–54.
- 24.Мерлин В.С. Структура личности: характер, способности, самосознание. – Пермь, 1990.
- 25.Мироненко И.А. Современные теории в психологии личности. – СПб., 2003.
- 26.Немов Р.С. Общая психология: краткий курс. – СПб.: Питер, 2011.
- 27.Немов Р.С. Психология: В 3 кн. – М.: "Юрайт", 2013.
- 28.Общая психология / Под ред. В.В. Богословского и др. – М.: Просвещение, 1981.
- 29.Палей И.М., Гербачевский В.К. Проблемы личности в курсе психологии. – Л.: ЛГУ, 1972.
- 30.Петровский А.В. Вопросы истории и теории психологии: Избранные труды. – М.: Педагогика, 1984. – С. 228–257.
- 31.Платонов К.К. О системе психологии. – М.: Мысль, 1972. – С. 121–145, 178–184.
- 32.Платонов К.К. Структура и развитие личности. – М.: Наука, 1986.
33. Психология личности: Словарь–справочник / Под ред. П.П. Горностая, Т.М. Титаренко. – К.: Рута, 2001.
- 34.Психологія / За ред.. Ю.Л. Трофімова. – К.: Либідь, 2005.
- 35.Реан А.А. Психология личности. – СПб.: Питер, 2013.
- 36.Рибалка В.В. Психологічна структура особистості / За ред. Ю.Л. Трофімова // Психологія. – К.: Либідь, 2001. – С. 116–122.
37. Рибалка В.В. Теорії особистості у вітчизняній психології. – К., 2006.
38. Розум С.И. Психология социализации и социальной адаптации человека. – 2006.
39. Симонов П.В., Ершов П.М. Темперамент. Личность. Характер. – М.: Наука, 1984.
- 40.Столяренко Л.Д. Основы психологии. – Ростов н/Д: Феникс, 2003.
- 41.Теории личности в западноевропейской и американской психологии: Хрестоматия по психологии личности / [ред. – сост. Д.Я. Райгородский]. – Самара: Дом "Бахрах", 1996.
- 42.Фельдштейн Д.И. Социализация и индивидуализация – содержание процесса социального взросления // Социальное развитие в пространстве –времени детства. – М.: Моск. психолого–соц. ин–т Флинта, 1997. – С. 67 – 141.
- 43.Фрейд. А. Психология Я и защитные механизмы. – М., 1993.

44. Хохліна О.П. Загальна психологія: Метод. реком. з підгот. до держ. екз. – К.: НАВС, 2011.
45. Хохліна О.П. Особистість у контексті проблеми соціалізації аномальної дитини // Зб. наук. пр. Кам'янець–Подільського нац. ун–ту ім. І. Огієнка. (Серія соціально–педагогічна). – Вип. 20. – У 2 ч. – Ч. 1. – Кам'янець–Подільський: Медобори–2006, 2012. – С. 257–265.
46. Хохліна О.П. Саморегуляція як показник особистісного зростання учнів спеціальних освітніх закладів // Вісник Кам'янець–Подільського нац. ун–ту ім. І. Огієнка. (Корекційна педагогіка і психологія) / За ред. О.М. Вержиховської, В.І. Співака. – Вип. 4. – Кам'янець–Подільський: Медобори–2006, 2013. – С. 226–231. (У співавторстві з Хохліною І.В.).
47. Хьелл Л., Щиглер Д. Теорії личности (Основные положения, исследования и применение). – СПб.: Питер, 1999.

16. Інформаційні (інтернет) ресурси

<http://www.nbu.gov.ua/>

<https://www.library.gov.ua/>

<http://www.lib.rv.ua/>

**Лекційний курс с дисципліни
Панорама сучасної зарубіжної та вітчизняної психології**

ТЕМАТИКА ЛЕКЦІЙ

Тема 1. Проблема суті особистості у сучасній психології

Лекція – 4 год.

1. Суть особистості.
2. Детермінація становлення особистості.
3. Ознаки, критерії, рівні сформованості особистості.

Тема 2. Вітчизняні психологічні теорії особистості

Лекція – 8 год.

1. Проблема структури особистості у вітчизняній психології. Основні структури особистості.
2. Психологічний зміст основних структурних компонентів особистості.
3. Класифікація та суть основних вітчизняних психологічних теорій особистості.

Тема 3. Зарубіжні психологічні теорії особистості

Лекція – 8 год.

1. Класифікація зарубіжних психологічних теорій особистості.
2. Теорії особистості в контексті глибинної психології.
3. Теорії особистості у контексті вершинної психології.
4. Теорії особистості в контексті сполучення глибинної та вершинної психології.
5. Факторні теорії особистості.

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ І ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Проблема особистості у сучасній психології

Семінарське заняття – 2 год.

1. Суть та співвідношення понять "людина", "індивід", "особистість", "індивідуальність", "суб'єкт та об'єкт впливів", "особа".
2. Суть особистості у контексті проблеми детермінації становлення особистості:
 - біологічне та соціальне у становленні особистості;
 - соціалізація та індивідуалізація у становленні особистості.
3. Проблема ознак, критеріїв та рівнів сформованості особистості.

Література: [1–13, 15, 17, 18, 20–24, 26, 27, 29, 32, 36, 39, 40, 42, 44–46]

Тема 2. Вітчизняні психологічні теорії особистості

Семінарське заняття – 4 год.

1. Структура особистості у концепціях вітчизняних авторів:
2. Надати порівняльну характеристику структур особистості.

Література: [1–13, 15, 19–21, 24, 25, 27, 30, 31, 34–38, 44]

Тема 3. Зарубіжні психологічні теорії особистості

Семінарське заняття – 4 год.

1. Теорії особистості в контексті глибинної психології (на прикладі психоаналізу Фрейда, аналітичної психології Юнга).
2. Теорії особистості у контексті вершинної психології (на прикладі гуманістичної психології (Роджерс, Маслоу) та біхевіоризму (Уотсон, Торндайк).
3. Теорії особистості в контексті сполучення глибинної та вершинної психології (на прикладі епігенетичної теорії Еріксона).
4. Факторні теорії особистості.

Література: [1–13, 24, 27, 31, 36, 41, 47]

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

Панорама сучасної зарубіжної та вітчизняної психології

Вимоги до організації самостійної роботи студентів та структура навчальних завдань визначаються робочими навчальними програмами дисципліни.

Основними завданнями самостійної роботи студентів є підготовка і виконання поточних навчальних завдань, а також самостійне вивчення окремих питань дисципліни. Самостійна робота передбачає також підготовку відповідей на наступні запитання.

1. Людина як особистість та індивідуальність.
2. Детермінанти становлення особистості.
3. Теорія С.Д.Максименка
4. Особистість в «описовій психології» В. Дільтея й Е. Шпрангера
5. Типологія особистостей О.Ф. Лазурського
6. Фрейдизм і неофрейдизм
7. Гуманістичні теорії особистості
8. Теорії особистості у французькій соціологічній школі
9. Особистість у культурно-історичній теорії Л.С. Виготського
10. Особистість у логотерапії В. Франка
11. Особистість у теорії С.Л. Рубинштейна
12. Теорія діяльності О.М. Леонтьєва та поняття особистості
13. Погляди Б.Г. Ананьєва на особистість
14. Суть та співвідношення понять "людина", "індивід", "особистість", "індивідуальність", "суб'єкт та об'єкт впливів", "особа".
15. Суть особистості у контексті проблеми детермінації становлення особистості:
 16. біологічне та соціальне у становленні особистості;
 17. соціалізація та індивідуалізація у становленні особистості.
 18. Проблема ознак, критеріїв та рівнів сформованості особистості.
 19. Концепція особистості Г.С Костюка Теорії особистості в контексті глибинної психології (на прикладі психоаналізу Фрейда, аналітичної психології Юнга).
 20. Теорії особистості у контексті вершинної психології (на прикладі гуманістичної психології (Роджерс, Маслоу) та біхевіоризму (Уотсон, Торндайк).
 21. Теорії особистості в контексті сполучення глибинної та вершинної психології (на прикладі епігенетичної теорії Еріксона).
 22. Психологічний зміст основних структурних компонентів особистості.
 23. Загальна характеристика самосвідомості особистості.
 24. Загальна характеристика спрямованості особистості.
 25. Загальна характеристика характеру особистості.

26. Загальна характеристика здібностей особистості.
27. Загальна характеристика темпераменту особистості.
28. Факторні теорії особистості.
29. Структура особистості у концепціях вітчизняних авторів:
30. Надати порівняльну характеристику структур особистості.

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЗАЛІКУ

Панорама сучасної зарубіжної та вітчизняної психології

1. Визначення особистості на основі співставлення споріднених понять "людина", "індивід", "особистість", "індивідуальність", "суб'єкт та об'єкт впливів", "особа".
2. Співвідношення суті понять "індивід" та "особистість".
3. Людина як індивід.
4. Індивідні властивості людини (за Б.Г. Ананьєвим).
5. Людина як особистість.
6. Людина як індивідуальність.
7. Людина як суб'єкт та об'єкт впливів.
8. Детермінанти становлення особистості.
9. Проблема біологічного та соціального як детермінанти становлення особистості.
10. Суть особистості у контексті проблеми детермінації її становлення.
11. Соціалізація як детермінанта становлення особистості.
12. Індивідуалізація як детермінанта становлення особистості.
13. Суть самосвідомості та рефлексії у контексті проблеми особистісного становлення.
14. Суть саморегуляції у контексті проблеми особистісного становлення.
15. Проблема критеріїв сформованості особистості.
16. Проблема ознак сформованості особистості.
17. Проблема рівнів сформованості особистості.
18. Проблема структури особистості.
19. Структура особистості у вітчизняній психології.
20. Структура особистості А.Г. Ковальова.
21. Структура особистості К.К. Платонова.
22. Структура особистості С.Д. Максименка.
23. Структура особистості В.В. Рибалки.
24. Одновимірні структури особистості у вітчизняній психології.
25. Двовимірні структури особистості у вітчизняній психології.
26. Тривимірні структури особистості у вітчизняній психології.
27. Порівняльна характеристика структур особистості вітчизняних психологів.
28. Концепція персоналізації А.В. Петровського.
29. Психологічний зміст основних структурних компонентів особистості.
30. Загальна характеристика самосвідомості особистості.
31. Загальна характеристика спрямованості особистості.
32. Загальна характеристика характеру особистості.

33. Загальна характеристика здібностей особистості.
34. Загальна характеристика темпераменту особистості.
35. Класифікація основних вітчизняних психологічних теорій особистості.
36. Суть особистості у контексті проблеми біологічного та соціального в людині.
37. Теорія особистості Л.С. Виготського.
38. Теорія особистості С.Л. Рубінштейна.
39. Теорія особистості О.М. Леонтєва.
40. Теорії особистості щодо суті та структури особистості у вітчизняній психології.
41. Розуміння суті особистості у вітчизняній психології.
42. Класифікація зарубіжних психологічних теорій особистості.
43. Теорії особистості в контексті глибинної психології.
44. Теорія особистості Фрейда.
45. Теорія особистості Юнга.
46. Теорія особистості Адлера.
47. Теорії особистості у контексті вершинної психології.
48. Теорії особистості у контексті вершинної психології: гуманістична психологія.
49. Теорія особистості в гуманістичній психології Роджерса.
50. Теорія особистості в гуманістичній психології Маслоу.
51. Теорії особистості у контексті вершинної психології: теорія ролей (Мід, Блумер, Гофман, Кун та ін.).
52. Теорії особистості у контексті вершинної психології: психодрама Морено.
53. Теорії особистості у контексті вершинної психології: когнітивна психологія (Найсер, Еліс, Бек, Келі та ін.).
54. Теорії особистості у контексті вершинної психології: біхевіоризм (Уотсон, Торндайк та ін.).
55. Теорії особистості у контексті сполучення глибинної та вершинної психології: епігенетична теорія Еріксона; онтопсихологія Менегетті та ін.
56. Епігенетична теорія особистості Еріксона.
57. Факторні теорії особистості.
58. Факторна теорія особистості Кеттелла.
59. Факторна теорія особистості Олпорта.
60. Факторна теорія особистості Коста.